

Interview med FIFe dommer Martti Peltonen, Sverige

Hvordan blev du kattemenneske?

Jeg kalder mig hellere for et "dyremenneske". Jeg har altid haft dyr i mit liv: katte, hunde og heste – og til og med også udstillingsrotter.

Fortæl om din første kat. Hvornår fik du den, og hvilken race var det?

Min første kat var en bruntabby huskat, der hed "Tupu", og jeg fik hende, da jeg var 8 år gammel.

Orientalere kom ind i mit liv i 1990'erne, og det begyndte, da jeg købte IC La Bell One N'Only OSH n 24 og søsteren CH La Bell Ofelia OSH b 24 fra Jill Back. Nogle år senere fik jeg min første avlshan La Bell Talisman OSH e.

I midten af 90'erne importerede jeg San-Toi's Sealdrop SIA n og San-Toi's The Showman OSH n 24 fra USA.

I 2002 købte min første bicouleur orientaler El Shaklan Tabriz OSB ns 03 24 i Frankrig. Desværre døde denne fantastiske kat af FIP, og jeg nåede aldrig at få afkom efter ham.

Hvilke racer opdrætter du selv, og hvorfor lige den race?

Jeg har mest opdrættet orientalere under mit stamnavn "Miniroyal's", og i dag har jeg 2 sort-hvide orientalere. Jeg elsker orientalerne elegancen og deres måde at være på, og mit hjerte har altid slægt ekstra hurtigt for spottede orientalere. Da jeg i midten af 90'erne så en bicouleur orientaler første gang, vidste jeg, at jeg en dag ville have min egen "indianerhest". Jeg har været fortaler for, at bicouleur skulle godkendes i FIFe. El Shaklan Tabriz blev fremvist for publikum på FIFe's WW i Helsinki, og han skabte stor sensation og polemik blandt siameser- og orientaleropdrætterne.

Havde du en mentor, da du begyndte at opdrætte?

Jeg havde det store privilegium og held at møde en del fantastisk dygtige opdrætter, da jeg var nybegynder.

Jeg vil specielt takke Jill Back (La Bell), Petra Thunell (Timille), Annelie Johansson (Taifun), Anne-Marie Nilsson (Harlekins) og Britt Hagar

Alvestad (Hagar's) for alt, hvad de har lært mig!

Desværre findes hverken Annelie, Anne-Marie eller Britt blandt os længere.

Hvad fik dig til at uddanne dig til dommer?

Min nysgerrighed og længslen efter at få lov til at se en masse smukke katte!

Hvad lægger du mest vægt på, når du dømmer en kat?

Helhedsindtrykket.

Hvordan ser du på udviklingen af vores racer?

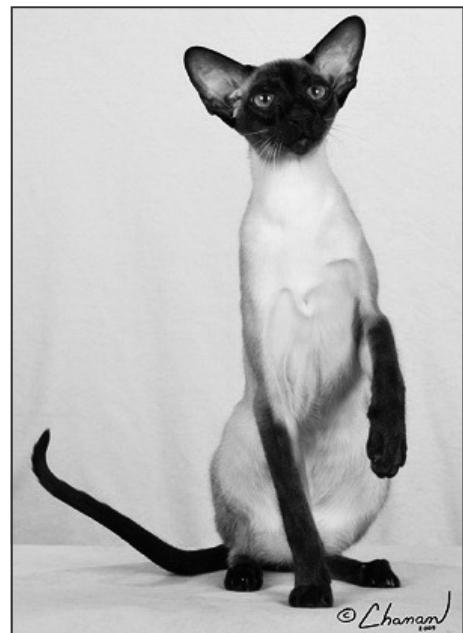
Jeg ved ikke, om man kan tale om "udvikling" – eller om vi måske hellere skal kalde det, at der er sket en "modificering af typen"?

Jeg er alvorligt bange for, at vi er i gang med at miste siameseren som en selvstændig race; jeg er bange for, at fremtiden bliver, at siameseren kun er en masket farvevariant af orientaleren.

Siameseren har på grund af det sidste årtis "øre-hysteri" tabt en hel del af racens allervigtigste kendetecken: i dag ser vi alt for sjælden de dybt blå øjne, der netop er racens varemær-

ke, og den orientalske skrætstillede øjenplacering er i dag en sjældenhed. Et andet unikt varemærke for siameseren er jo de mørke punkter og den lyse rene kropsfarve, og denne egeneskab og racestempel synes at forsvinde mere og mere.

Hvis den "modificering af typen" fortsætter hos os i FIFe (Europa), så findes siameseren snart kun som en selvstændig race med dens helt unikke egenskaber i CFA i USA.

Samtlige orientalske katteracer i gruppe 4 er i gang med at miste de skrå mandelformede øjne, som lige netop giver disse katte deres særegne "look", der ikke findes hos andre racer. I mange tilfælde har nutidens succesfulde udstillingskatte mere eller mindre lige og horisontalt placerede, og næsten ovale eller små og dybt satte øjne, som giver kattene et helt forkert "look". Flere og flere katte er endda begyndt permanent at vise det 3. øjenlåg i øjenkrogen, og det forstyrrer helt og holdent kattens udtryk.

En orientaler eller siameser skal ikke se ud som det bedrøvede æsel i Peter Plys eller ligne Micky Mouse – eller ligne en bedrøvet Basset hund! En smuk kategori IV kat skal have lidt farlige og orientalske skrætstillede mandelformede øjne, der skal være placeret, så øjnene følger hovedets kileform, og øjnene skal være placeret skrætstillet mod næsen – ikke i en lige linje med øren! Standarden siger tydeligt: "Medium in size, neither protruding nor recessed. Almond in shape and **set slightly slanted towards the nose** to be in harmony with the lines of the wedge."

Vi skal også huske, at et orientaler eller siameserhovede skal have en konveks profil, som skal fortsætte uden dyk eller ujævnheder: "The skull viewed in profile is **slightly convex**." Næsen skal være lige: "**Long and straight**, continuing the line from the forehead **without any break**." Desværre er denne korrekte "bulldogprofil" mere og mere blevet en sjældenhed og nogle katte ser ud som en Whippet med Chihuahua ører. En anden egenskab, man sjældnere og sjældnere ser i vores racer i dag, er lange smukke, slanke og muskuløse kroppe. Ved i alle, hvad følgende ord i standarden betyder: "The ideal cat is

svelte, elegant, with long tapering lines, **supple** and well muscled. Kroppen skal være som standarden foreskriver: "Long and slender, well muscled but still **dainty** and elegant. The shoulders are not wider than the hips."

Google gerne de markerede ord!

Er der en særlig kat du aldrig vil glemme?

Der findes katte, jeg aldrig vil glemme. Jeg vil aldrig glemme visse siamesere ene og alene for deres øjnes skyld. Jeg vil aldrig glemme visse spottede orientalere, som virkelig havde spots. Jeg vil aldrig glemme visse siamesere, der virkelig havde mørke punkter og lys beige kropsfarve uden spøgelsesmarkeringer.

Hvor ofte udstiller du selv?

Jeg udstiller ikke selv i øjeblikket.

Hvordan oplever du udstillingerne nu, hvor der er kommet nye kategorier?

Jeg ønsker konkurrencen varmt velkommen! De seneste år har der været alt for mange siamesere og orientalere, der har vundet ene og alene på grund af, at de ikke har haft konkurrence i panelet.

Tror du den nye kategori 4 vil påvirke kvaliteten af siam/orientaleren – i givet fald, i hvilken retning?

For at kunne klare sig i den hårde konkurrence, så må siameseren og orientaleren blive bedre; det rækker ikke kun at have et par store ører for at vinde! Nu gælder det om, at vores siamesere og orientalere skal være racetypiske, og de skal også have farve og mønster, der modsvarer det, standarden foreskriver samt have den dertilhørende lange krop.

Det bliver interessant at se, hvad der sker på den kommende WW! Lige nu har vi set, hvordan racetypiske og korrekte Abyssinere, Cornish Rex'er, Devon Rex'er, Russin Blue og Sphynxer vinder over orientaleren og siameseren, siden den kategoriopdeling trådt i kraft.

Hvordan ser du på fremtiden for de gamle kategori IV katte?

En smuk kat vinder altid uanset, om den er fra den "gamle" eller født ind i den nye kategorifordeling.

Er der noget ved udstillingerne eller racerne, du gerne ville ændre på?

Jeg ville gerne have mulighed for også at anvende en "Ex 2" og "Ex 3" og lave en "Top Five" eller tilsvarende, når jeg udtager mine bedste katte. I dag kan jeg have et par helt fantastiske katte i samme klasse eller race og den kat, der får "Ex 2" og "Ex 3", udgår fra at konkurrere mere den dag. Men måske var netop den "Ex 2" min anden bedste kat af alle de katte, jeg bedømte den dag, og den kat bliver fuldstændig sorteret fra af udstillingssystemet. Rigtig kedeligt, synes jeg!

Har du nogle sjove oplevelser, du vil dele med os?

Kattene har givet – og fortsætter med at give mig – helt fantastiske oplevelser og beriger mit liv hver dag. Takket være kattene har jeg i flere årtier truffet fantastiske mennesker, der deler min interesse, og jeg har en skøn fritid takket være kattene. De opdrætttere, jeg respekterer allermest, er de opdrætttere, der værner om og kæmper for deres race, og ikke blindt følger den nyeste "mode" indenfor racen – og som år efter år forsøger at opdrætte sunde, dejlige og racetypiske katte!

Jeg håber virkelig, at der bliver ved med at være siameseropdrætttere, der opdrætter siameser til siameser, og orientaleropdrætttere, der opdrætter orientaler til orientaler: det er den eneste måde at bevare visse vigtige racespecifikke egenskaber!

Marti Peltonen
"Miniroyal's"

